

Zradu u pápeža vyšetrí Slovák

Komisiu preverujúcu Benediktovho tajomníka povedie kardinál Tomko.

Intrigy medzi duchovnými či neúctnostný boj o moc vnútri cirkvi. Aj o tom sa píše v dokumentoch, ktoré vynášal priamo zo súkromnej rezidencie pápeža Benedikta XVI. jeho osobný tajomník Paolo Gabriele. Muža, ktorý šesť rokov patril medzi najbližších pápežových ľudí, zatkli. Teraz ho vyšetruje vatikánska komisia vedená slovenským kardinálom Jozefom Tomkom, potvrdila cirkev. Tomko je v kruhoch cirkvi známy ako dlhoročný blízky spolupracovník Benedikta. „Vatikán si ho na čelo komisie vybral preto, že dôverne pozná situáciu vnútri cirkvi,“ povedal pre HN hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik.

Aféra VatiLeaks

U 46-ročného komorníka sa našlo množstvo tajných dokumentov vrátane súkromnej korešpondencie pápeža. Vyvolalo to obrovský škandál, keďže v najmenšom štáte sveta nikoho nezatkli celé stáročia. Cirkvi by to však mohlo po predchádzajúcich škandáloch spojených so zneužívaním detí kňazmi pomôcť získať späť dôveru. „Doterajšie vyšetrovanie jasne ukáza-

lo, že Vatikán si s takýmito vecami poradiť,“ dodal Kováčik. Počet podzrivých pritom podľa neho nemusí byť ani zd'aleka konečný. Ukazuje sa totiž, že pápežovi mohla chcieť poškodiť celá sieť a komorník bol len jej súčasťou. Vyšetrovanie sa preto teraz zameriava na jeho možných komplicov. Gabriele mu hrozí podľa talianskej tlače až 30 rokov väzenia. Jeho zatknutie je vyvrcholením dlhej kauzy vynášania dôverných dokumentov, ktorá dostala prezývku VatiLeaks. Ide o odkaz na aféru WikiLeaks, počas ktorej rovnomený server zverejňoval tajné depeše amerických diplomatov.

Bitka o moc

V rámci VatiLeaks sa na stránkach novín objavovali šokujúce dokumenty, ktoré naznačovali mocenské bitky medzi cirkevnými predstaviteľmi či dokonca korupciu. Zverejnili napríklad sťažnosť duchovných, ktorí opisovali rôzne intrigy. Ku kauze sa v náznačkoch vrátil počas včerajšej omše aj samotný pápež. „Všetci musíme žiť v duchu pravdy,“ upozornil veriacich zhromaždených na vatikánskom Námestí svätého Petra Benedikt.

Pavel Novotný, HN 28/05/2012

3. apríl 33 - to je presný deň Ježišovej smrti

Vedcom pomohlo zemetrasenie

JERUZALEM - Ježiš Kristus zomrel 3. apríla roku 33 nášho letopočtu. K tomuto záveru prišli americkí a nemeckí vedci po dôkladnom porovnaní biblických textov s geologickou aktivitou v oblasti Mŕtveho mora. „A hľa, chrámová opona roztrhla sa na dvoje, od vrchu až do spodku, zem sa triasla, skaly sa pukali,“ píše sa v Evanjeliu podľa Matúša. Práve tento opis zemetrasenia pomohol stanoviť presný dátum Ježišovho ukrižovania a smrti.

Geológ Williams Jefferson z amerického inštitútu Supersonic Geophysical a jeho kolegovia z Nemeckého geologického výskumného centra porovnali historické záznamy, biblické texty, geologické a astronomické úda-

je. Čiastočne im pomohla 27. kapitola Evanjelia podľa Matúša, v ktorej sa hovorí o zemetrasení v čase popravy. Kým dátum a deň v týždni boli známe dostatočne presne, rok ukrižovania robil výskumníkom problémy. V oblasti Mŕtveho mora došlo k dvom silným zemetraseniam v roku 31 a niekedy medzi rokmi 26 a 36. Do úvahy preto zobrali fakt, že všetky štyri Evanjelia svedčia, že Ježiša ukrižovali v čase, keď rímskym prefektom provincie Judsko bol Pilát Pontský, teda medzi rokmi 26 36, že sa to stalo v piatok a že Ježiš zomrel niekoľko hodín pred začiatkom šabesu. Židovský kalendár, astronomické a geologické údaje pomohli stanoviť, že Ježiš Kristus zomrel v piatok 3. apríla roku 33. (bir)

Nový Čas 28/05/2012

Michalovce majú baziliku minor

Z chrámu zoslania svätého ducha v Michalovciach sa stala bazilika minor. Posvätil ju apoštolský nuncius na Slovensku Mário Giordana. Urobil tak na eparchiálnej odpustkovej slávnosti.

Chrám zoslania svätého ducha slúži v Michalovciach takmer 90 rokov. Na jeho výstavbe sa podieľali gréckokatolícki veriaci z celého Zemplína, Šariša a z Abova.

Ján Babjak, arcibiskup, metropolit z Prešova: „Je to chrám, prvý chrám, dá sa povedať, v diecéze, ktorý je vyznamenaný pápežským, zvláštnou pápežskou výsadou teda veriaci tu môžu cítiť takú previazanosť so Svätou Stolicou, takú jednotu.“

Redaktorka: „Bazilik s titulom minor je na Slovensku už viac ako 10 a ich povýšenie schvaľuje sám pápež.“

Milan Chatur, gréckokatolícky apoštolský eparcha: „Svätý otec chce vlastne vyjadriť túto myšlienku, zjednocujeme sa s tými pradávnyimi bazilikami, aby sme tvorili jednotu a to aj vo viere a v jednote veriacich, ktorí aj v tomto chráme nachádzajú svoju posilu.“

Cyril Vasil', sekretár Kongregácie per východné cirkvi: „Je to len zdôraznenie dôležitosti istého chrámu a keďže tento chrám konkrétny bol centrom duchovnej nábožnosti, je to aj ocenenie vlastne ich prístupu pri budovaní a skrášlení tohto chrámu.“

Redaktorka „Slávnostné povýšenie chrámu bolo súčasťou spomienkovej slávnosti ku cti blahoslaveného mučeníka Metoda Trčku. Jeho relikvie sú súčasťou chrámu a veriaci sa k nim chodia modliť, emócie neskrývali ani dnes.“

Veriaca: „Je to veľká radosť a také povzbudenie do nášho duchovného života.“

Veriaca: „Duchovné také naplnenie a taký pocit dákeho šťastia.“

Redaktorka: „Vyhlásenie tohto chrámu za baziliku minor potvrdzuje, že z tohto miesta môžu zaznievať výzvy pre prehĺbenie duchovného života. Simona Jusková, STV 1, 27/05/2012

Pápeža mal zradiť jeho komorník

Žil v pápežovej blízkosti, teraz mu hrozí, že ho Vatikán pošle za mreže. Komorník Benedikta XVI. je hlavný podozrivý z vynášania tajných cirkevných dokumentov. Svätá stolica potvrdila zatknutie Paola Gabrieleho. Zadržali ho v jeho byte, údajne uňho našli viacero dôverných listín. Zatknutím komorníka nadobudol vatikánsky škandál nový rozmer. Ukázalo sa totiž, že to bol zrejme jeden z najbližších ľudí v pápežovom okolí, kto sa postaral o vynesenie súkromných listov Benedikta XVI. a ďalších dokumentov, ktoré napríklad svedčili o sporoch medzi cirkevnými hodnosťami a poukazovali na možnú korupciu. Texty prenikli do talianskych novín, odhalenie zradcu trvalo Vatikánu niekoľko mesiacov. Zadržanie Gabrieleho, ktorý bol považovaný za pápežovho oddaného služobníka, znamená šok pre Svätú stolicu. „Okrem iného aj preto, že v tomto miniatúrnom štáte nebol nikto zatknutý už celé storočia,“ upozornila agentúra APA. „Škandál veľmi poškodzuje pontifikát Benedikta XVI.,“ napísal denník La Repubblica. Ak je páchatelom naozaj 46-ročný Gabriele, potom je otázne, aký mal motív. Vidinu zisku z predaja informácií? Podplatil ho niekto, aby vrhol tieň na Vatikán? Osobná pomsta za niečo? Alebo je Gabriele súčasťou siete, v ktorej si cirkevní hodnostári chcú medzi sebou vybavovať účty? Veľa komentátorov sa prikláňa k názoru, že mohol byť takpovediac iba pešiak vo väčšej sprisahaneckej sieti. Pripomínajú, že vzťahy medzi niektorými kardinálmi bývajú napäté. Zatiaľ to vyzera záhadne ved' Gabriele má povest' pobožného, skromného a nenápadného človeka. „Je to jednoduchý muž, ktorý by nedokázal zosnovať únik tajných informácií,“ povedal pre noviny La Stampa jeden nemenovaný duchovný, ktorý sa s ním pozná. „Prečo by mal riskovať blaho rodiny, o ktoré sa pričínil?“ poznamenal ďalší kňaz, ktorý si tiež neželal byť menovaný s ohľadom na citlivosť prípadu. Gabriele je šťastne ženatý a má tri deti. Vatikán je však presvedčený, že odhalil hlavného vinníka a chce zistiť, či mal komplikov. Ak Gabriele mu na súde dokázu vinu, bude mu hroziť trest v trvaní až 30 rokov za ohrozenie pápežovej bezpečnosti a vyzradenie tajných do-

Pápeža mal zradiť jeho komorník

Za vynášanie dôverností zatklí vo Vatikáne najbližšieho pomocníka Benedikta XVI.

Paolo Gabriele pápežovi obúval topánky, nosil mu peniaze aj kľúče od spálne. A popri tom sa o tajomstvách Vatikánu zrejme delil s novinármi.

Jeho zatknutie bolo také závažné, že vatikánski vyšetrovatelia držali jeho meno v tajnosti tri dni, kým sa dostalo von. O to väčšie bolo prekvapenie médií i obyvateľov Vatikánu, keď sa ukázalo, že hlavným podozrivým v prípade vynášania tajností z Vatikánu je pápežov komorník Paolo Gabriele. Nikto nemal k Benediktovi XVI. bližší prístup a nikto ho nemohol zneužiť tak, ako sa to malo podariť jemu.

Pápežov tieň aj kľúče

Ako napísala BBC, bol niečo ako pápežova peňaženka, ktorú mal stále po ruke. Pomáhal Benediktovi obliekať sa, jedával s ním aj chodieval na ranné súkromné omše. A bol to Paoletto, ako mu hovorievali blízki známi, kto pápežovi otváral dvere na papamobile či držal dáždňik nad hlavou, keď pršalo alebo pražilo slnko. Gabriele tiež nosil so sebou kľúče do tých naj dôvernejších komnát vatikánskeho Apoštolského paláca, kde pápež býva. Teraz sa ukázalo, že vďaka nemu talianski novinári dostávali posledné mesiace dôverné informácie zo sídla katolíckej cirkvi. Aféra známa ako VatiLeaks, vyvrcholila minulý týždeň vydaním knihy Jeho svätosť talianskeho novinára Gianluigiho Nuzziho. Opisoval v nej pozadie mocenského boja za múrmi pápežského štátu aj nekalé praktiky Vatikánskej banky, ktorú upodozrievajú z prania špinavých peňazí. Krátko po zverejnení knihy Vatikán odvolal šéfa banky Ettorea Gottiho Tedeschiho. Tvrdil však, že to nesúvisí s aférou VatiLeaks, ale s jeho zlým výkonom.

kumentov. Ak je páchatelom dnes už bývalý komorník, ktorý Benediktovi XVI. slúžil od roku 2006, tak podľa názoru médií ho pravdepodobne nemotivovali peniaze. Usudzujú to zo slov novinára Gianluigiho Nuzziho, ktorý bol jedným z tých, čo sa dostali k tajným listinám. Hoci odmieta priznať zradu, tvrdí, že dokumenty mu poskytli ľudia, ktorí sa úprimne obávajú o katolícku cirkev

Vyšetruje človek Opus Dei

Zatknutie 46-ročného Gabrieleho, otca troch detí, spôsobilo v okruhu pápeža veľký šok. „Každý ho vo Vatikáne poznal, je to veľké prekvapenie a bolesť, ako aj veľký súcit s jeho rodinou,“ citovala agentúra AP hovorca Vatikánu Federica Lombardiho. Vatikán rozbehol vyšetrovanie úniku v marci pod vedením kardinála a člena Opus Dei Juliána Herranza. V komisii sedí i kardinál Jozef Tomko. Pre Vatikán je kauza nepríjemná aj preto, že sa v časoch krízy snaží presvedčiť finančný svet o transparentnosti svojej banky.

Aký mal motív? Ideály?

Agentúra Reuters sa pýta, čo motivovalo nenápadného a nábožensky orientovaného Gabrieleho, aby vynášal vatikánske tajomstvá. „Peniaze to zrejme neboli,“ napísal Reuters s odkazom na novinára Nuzziho. Ten podľa vlastných slov za informácie neplatil a jeho zdroje len chceli odhaliť korupciu a pokrytectvo vo Vatikáne. Stačilo to však na to, aby Gabriele riskoval 30 rokov väzenia? Talianske denníky na čele s Corriere della Sera špekulujú, že nejde „len o zradu“, ale o mocenský boj medzi kardinálmi v pápežskej kúrii a Gabriele tak mohol byť len obeťou väčšej hry. Kňaz, ktorý poznal Gabrieleho dlhé roky, o ňom pre La Stampu povedal, „že pápeža miloval natoľko, že by ho nikdy nezradil“. **Mirek Tóda, SME 28/05/2012**

VatiLeaks

Aféru spustila séria únikov tajných dokumentov aj súkromnej pápežovej korešpondencie,

vyvrcholila knihou Jeho svätosť, ktorá opisuje korupciu a mocenský boj vo vnútri Vatikánu a jej banky,

jej šéfa Tedeschiho krátko po vyjdení knihy odvolali.

a chcú odhaliť korupciu v jej radoch.

Kauza vo Vatikáne

- Vyšetrovanie Paola Gabrieleho povedie trojčlenná kardinálska komisia (je v nej Slovák Jozef Tomko, zvyšní dvaja sú Talian a Španiel).

- Ak ho Apoštolský tribunál (vatikánsky trestný súd) uzná za vinného, môže ho odsúdiť až na 30 rokov väzenia. **čap, reuters, čtk, Pravda 28/05/2012**

Kráľovstvo nebeské

Kde bolo, tam bolo, v krajine Kuffovho syndrómu a iných bigotných úkazov, utrpel spolupráce neschopný tretí sektor drvivú porážku v boji s etatickým socializmom a umožnil tak korunováciu cirkvi za sociálnych partnerov. Výsostné postavenie cirkvi spolu s prístupom ku kráľovskej pokladnici, o ktorom môžu svetské neziskovky iba snívať, tak z pojmu sociálny urobilo synonymum slova kresťanský. Za týchto okolností nie sú žiadnym prekvapením ani homofóbne vyjadrenia upierajúce

jedno zo základných ľudských práv - právo na zhromažďovanie, pričom, naopak, cirkev ako jediná má zákonnú výnimku a je vyňatá z povinnosti označovať sprievod. Žiadnym prekvapením už možno pre Slovensko nebude ani to, keď z parlamentu po nejakom čase začujeme kvilivé čítanie z evanjelia, až zo štátneho znaku odpadne dolné rameno. Konzervatívci to nazvú tradíciou, liberáli slobodou prejavu a socialisti možno opäť na rovinu „chlieb a hry“ **Ivan Hamráček, Pravda 26/05/2012**

Sociálno-kresťanská demokracia zasahuje

Pred každými parlamentnými voľbami si mnoho nenábožensky založených ľudí kladie otázku, program ktorých politických strán je v zhode s ich svetónázorom, so svetským humanizmom. S premisou, že vierovyznanie je súkromná vec, ktorá do politiky nepatrí; s presvedčením, že cirkev má byť odlúčená od štátu. Odpoveď nikdy nie je príliš optimistická.

Kresťanský štát

Prvá ponovembrová ľavica vo vláde, Strana demokratickej ľavice, hoci väčšina jej členov bola za odluku cirkvi od štátu, stála v rámci spoločného vládnutia s pravicou pri podpise Základnej zmluvy medzi SR a Svätou stolicou. A hoci neskôr sa k odluke hlásila Komunistická strana Slovenska, liberálna Aliancia nového občana, strana Úsvit, Zelení a v súčasnosti Sloboda a Solidarita, nič sa nezmenilo. SaS dokonca o odluke hovorila ako o jednom zo základných bodov svojho programu. Keďže bola súčasťou kresťanskej koalície, ani ona nič nezmožila. No a je tu Smer. Strana, ktorá dlhé roky získava najväčší počet voličských hlasov. Najprv bola tretou cestou, neskôr, keď zhltna niekoľko menších ľavicových strán, stala sa sociálnou demokraciou. Mohli by to dotiahnuť oni? Vo svete sa o odluku usilujú často práve sociálni demokrati. Ale to je „vonku“, a len čo je doma, to sa počíta. Robert Fico po víťazstve vo voľbách v roku 2006 nasmeroval svoje prvé kroky ku kardinálovi Korcovi. A to má byť čo, pýtali sa mnohí. Veď predčasné voľby, na základe ktorých sa Fico dostal k moci, sa konali preto, že sa dve kresťanské strany SDKÚ a KDH sporili kvôli Vatikánskym zmluvám.

Teda kvôli tomu, že vtedy najsilnejšia kresťanská strana, SDKÚ, nechcela rokovať o výhrade vo svedomí. A po voľbách hľa - sociálnodemokratická návšteva u kardinála. Lebo vraj Slovensko je kresťanský štát.

Závislosť od boha

Nuž, Slovensko je v každom ohľade pápežskejšie než sám pápež. Cirkev pôsobí nielen v kostoloch; robí tak takmer cez všetky politické strany bez ohľadu na slovo kresťanská v názve, respektíve v programe strany, cez tretí sektor a miestne samosprávy, cez dobročinnosť, ale aj cez ústavných činiteľov - cez parlament i prezidenta. Ak však napríklad kresťanský priehľadná SNS z parlamentu konečne vypadla, v rámci úspechu predtým „nekresťanskej“ SaS a ich príviesku, Obyčajných ľudí, v ňom teraz máme nielen obyčajných ľudí, ale najmä kresťanské nezávislé osobnosti. Len od koho nezávislé? Od voličov sotva. Skôr sa zdá, že od svojej viery v boha. Napokon - preto práci parlamentu poslanec Škripek aj pozhnal. Najprv pozhnanie, potom modlitebňa, neskôr možno zákon o zákaze pracovať v nedeľu, a keďže s jedlom rastie chuť, aj zákon o zvýšení dotácií zo štátneho rozpočtu. A možno sa čoskoro dočkáme, že s pozhnaním sociálnodemokratickej väčšiny, ktorej sa hodí každý volič, aj volič katolík, sa na rokovanie NR SR dostane aj návrh zákona o výhrade vo svedomí, ako sme to v zmluve s Vatikánom sľúbili. Prípadne nám v nedeľu zakážu aj športovať. Lebo veď finálový hokejový zápas sme prehrali v nedeľu - pánbožko mal asi voľno.

**Miloslava Necpalová
Pravda 26/05/2012**

Pápeža zradil komorník

Paolo Gabriele je vo vyšetrovacej väzbe

Pápež si choval na prsiach hada! Vyšetrojúci sudca Piero Antonio Bonnet začal s vyšetrovaním pápežovho komorníka Paola Gabrieleho, ktorého zadržali v súvislosti s vyšetrovaním úniku tajných dokumentov Svätej stolice. Informoval o tom vatikánsky hovorca Federico Lombardi, ktorý zároveň potvrdil identitu zadržaného. Paolo Gabriele zostáva vo vyšetrovacej väzbe.

Gabriele pracoval pre pápeža od roku 2006. V prípade komorníka ide o osobu, ktorá patrí podľa dostupných zdrojov medzi úzky okruh ľudí s prístupom do súkromných priestorov pápeža Benedikta XVI., kam okrem neho môžu ešte dvaja súkromní tajomníci a štyri rádivé sestry. Podľa slov Lombardiho si vyšetrovanie kauzy vyžiada istý čas, v danom prípade nemožno očakávať rýchle rozuzlenie, lebo ide aj o iné trestné činy. Gabrielemu, ktorý patrí pod vatikánsku jurisdikciu, pretože žije vo Vatikáne, poskytnú všetky právne možnosti na obranu, dvoch advokátov si už sám zvolil a už sa s nimi aj stretol. Túto vatikánsku kauzu médiá nazvali Vatileaks, lebo pripomína aféru Wikileaks. Sériu dôverných materiálov vatikánskeho pôvodu sa dostala predovšetkým do talianskych médií. Kto za týmto únikom stojí, to naďalej nie je jasné, pretože špekulácie talianskych médií upozorňujú na možnosť, že komorník konal v danom prípade na objednávku zatiaľ neznámych osôb. Dôverné vatikánske dokumenty naznačovali nielen mocenské boje vnútri cirkvi, ale aj detaily chodu Vatikánskej banky. Pápež Benedikt XVI. vymenoval na vyšetrovanie prípadu komisiu kardinálov, ktorá sa kauzou zaoberá. Zadržanie a uväznenie komorníka ho šokovalo. Aféra pripravila vo štvrtok o funkciu aj doterajšieho šéfa Vatikánskej banky Ettoreho Gottiho, ktorý stratil dôveru členov dozornej rady.

(tasr)

Nový Čas 28/05/2012

1. september možno vrátiť školákovi

Hoci konečné rozhodnutie o zrušení dvoch dní pracovného pokoja stále chýba, politici a niektorí členovia Rady solidarity a rozvoja pripúšťajú, že ako voľný deň by sa mohol zrušiť 1. september. „Spomenuť sa dva septembrové sviatky - 1. a 15. september, ale ešte to nie je definitívne. Sú to len predstavy,“ hovorí prezident odborovej centrály Miroslav Gazdík. 1. septembra je občiansky sviatok Deň Ústavy SR a 15. septembra cirkevný zasvätený Sedembolestnej Panne Márii. Podľa šéfa zboru poradcov premiéra Vladimíra Faiča sú rokovania o rušení sviatkov zhruba v polovici, ale nevylúčil, že na 1. septembri by mohla vzniknúť širšia zhoda. „1. septembru treba vrátiť ten význam, ktorý mal,“ hovorí v súvislosti s tým, že kedysi to bol symbol začiatku školského roka. Zrušiť dni voľna je požiadavka zamestnávateľov. „Nemáme ambíciu hovoriť, ktorý sviatok má byť zrušený. Skôr sa bavíme o tom, či dva, alebo tri,“ povedal Rastislav Machunka z Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení. Zámer, aby bol ako druhý zrušený niektorý z cirkevných sviatkov, naráža na odpor. Katolícka cirkev upozorňuje, že cirkevné sviatky sú zapísané v Základnej zmluve medzi SR a Svätou stolicou. Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik argumentuje, že by sa musela otvoriť medzinárodná zmluva a „tadiaľto cesta nevedie“. Ústavný právnik Peter Kresák tvrdí, že pokiaľ sú sviatky zapísané zmluve, tak ako bola schválená, má charakter medzinárodnej dohody o ľudských právach, čiže má prednosť pred zákonmi. Musela by preto vzniknúť dohoda na zmene zmluvy. „Porušenie takejto zmluvy by som mohol teoreticky pripustiť, ale nie je to štandardné v medzinárodnom práve verejnom a mohol by byť z toho problém pre Slovensko,“ podotkol právnik. Historik Milan Zemko sa prikláňa k zrušeniu cirkevných sviatkov. Pripomína, že Slovenská republika je sekulárny štát. „Treba si pamätať veci, ktoré sa týkajú štátnosti bez ohľadu na náboženskú príslušnosť,“ mieni historik. Pri rušení sviatkov možno očakávať aj spor medzi odborármi a zamestnávateľmi. Prezident odborov Gaz-

dík sľubuje tvrdé rokovania. „Nemôže to byť tak, aby za pravicovej vlády celý balík niesli ľudia a príde ľavicová vláda, ktorá vo voľbách dávala určitú nádej, a teraz znovu by mali byť ľudia uvedomelí a na oltár vlasti obetovať svoje skromné príjmy a benefity. Aj sviatky boli určitým kompenzátorom za nízke mzdy.“ Hýbať s voľnými dňami chcela aj bývalá vládna garnitúra. Minulý rok minister práce Jozef Mihál zvažoval, že by sa niektoré dni voľna zo stredy týždňa presunuli na piatky alebo pondelky, vďaka čomu by tak zamestnanci mali predĺžené víkendy. Zmena sa nemala dotknúť významných sviatkov, ako je 1. január, alebo cirkevných sviatkov. Napokon však z toho zišlo.

Deti možno prídu o jeden z voľných dní. Uvažuje sa o 1. septembri. Dni Ústavy SR, alebo o 15. septembri, cirkevnom sviatku zasvätenom Sedembolestnej Panne Márii.

Anketa Ktoré dni voľna zrušiť? Miroslav Číž, Smer

Jeden náboženský a jeden občiansky sviatok. Nemám však vyhranený názor, ktoré sviatky by to mali byť.

Viliam Novotný, SDKÚ

1. september Deň Ústavy SR, pretože podobne ako 1. január ide o približne totožné sviatky. Deti by mohli o deň skôr nastúpiť do školy. 1. september má slávnostný charakter, škola je krátko a deti si môžu Deň ústavy pripomenúť v škole.

Martin Fronc, KDH

Asi 8. máj a 1. september. Teraz je zvláštna situácia, že oficiálny začiatok školského roka je 1. septembra, ale školská dochádzka sa začína až následne 2. alebo 3. septembra. S touto tradíciou sa to citeľne bije.

Juraj Miškov, SaS

Myslím si, že Deň Ústavy SR 1. septembra, ktorý by bol pamätným dňom, a možno jeden cirkevný sviatok.

Béla Bugár, Most-Híd

Vzhľadom na to, ako vláda napríklad vyriešila kandidáta na obsadenie Úradu pre verejné obstarávanie, tak aj v tomto prípade sa rozhodnú bez opozície. Preto sa nestarám, ktorý sviatok chcú zrušiť.

Geológovia hľadali dátum smrti Ježiša

Vedci skúmali, ktoré zo skutočných zemetrasení sa môže zhodovať s tým, ktoré pri Ježišovom skone opisuje Biblia. O tom, kedy presne zomrel Ježiš Kristus, sa diskusia vedú stáročia. Napríklad anglický učenec Isaac Newton sa v 18. storočí snažil vypočítať jednoznačný dátum jeho skonu.

Dve zemetrasenia

Najnovšie sa pridali geológovia zo Spojených štátov a Nemecka. Tí skúsili nájsť zemetrasenie, ktoré nastalo, keď Ježiš na kríži poslednýkrát vydychol. To ako jediný zmieňuje v evanjeliu Matúš. Geológovia preto skúmali sedimenty z Mŕtveho mora a štúdiu vydali v magazíne International Geology Review. Dospeli pritom k rovnakému záveru, aký uverejnili vedci aj v minulosti. Najpravdepodobnejšie podľa nich je, že Ježiš zomrel v piatok 3. apríla v roku 33 nášho letopočtu. „Deň a dátum ukrižovania sú známe s dosť vysokou presnosťou. Otázkou zostával rok,“ povedal americký geológ Jefferson Williams pre portál Discovery News. Podľa evanjelií sa tvrdí, že Ježiš zomrel počas vlády Piláta Pontského, ktorý ho odsúdil na smrť v rokoch 26 až 36 nášho letopočtu. Malo sa tak stať v piatok pred sviatkom Pesah. V tomto období našli geológovia stopy dvoch väčších zemetrasení – jedno v roku 31 a druhé niekedy v rokoch vlády Piláta Pontského.

Iba alegória?

Vedci však priznávajú, že zmienka o zemetrasení môže odkazovať na to, ktoré sa odohralo po alebo pred Ježišovým ukrižovaním. „Znamenalo by to, že zmienka o ňom v evanjeliu podľa Matúša je iba alegória,“ dodal podľa Discovery News geológ Williams. Tma, ktorá sa tiež spomína, by podľa neho mohla znamenať púštnu búrku.

(vas), SME 29/05/2012

3. 4. 33 je dátum, keď bol pravdepodobne ukrižovaný Ježiš Kristus.

Igor Matovič, Obyčajní ľudia

Nezrušil by som žiadny sviatok, lebo je to v rozpore s tým, čo Smer sľuboval voličom. Ak chce Smer naháňať peniaze do štátnej kasy tak, že ľudia budú robiť viac, tak s tým nesúhlasím.

Igor Stupňan, Pravda 26/05/2012

V Bratislave bol pochod za tradičnú rodinu

Oto Görner, moderátor: „V Bratislave bol pochod za tradičnú rodinu. Na námestí sa zišlo asi 50 ľudí, ktorí chceli ponúknuť nádej homosexuálom, aby sa obrátili k Bohu a prijali od neho uzdravenie. S podrobnosťami prišla teraz do štúdia Zuzana Hanzelová, redaktorka: „Aktivisti dnešný pochod za tradičnú rodinu začali spoločnou modlitbou. Okrem iného žiadajú od vlády a parlamentu ústavný zákon, ktorý by chránil rodinu.“

Jozef Hájny, predseda Občanov za kresťanské hodnoty a tradície: „Tradičnú rodinu treba chrániť ústavným zákonom. Boh v podstate vo svojom slove nazýva homosexuálnu sodomiu, hriechom, ohavnosťou. Ľudia, ktorí žijú hriešnym životom, tak ich bude musieť potom Boh naveky odsúdiť.“

Zuzana Hanzelová, redaktorka: „Podľa slov organizátorov je tlak zo strany homosexuálnej loby silný. Zároveň chcú zastaviť trestanie homofóbie, ktorá je podľa ich slov vymyslený pojem v Európskej únii. Od pochodu sa katolícka cirkev dištancovala.“

Jozef Kováčik, KBS: „Katolícka cirkev neeroagnizuje tento pochod. Pre nás je dôležité upozorňovať pozitívnym spôsobom, preto sme organizovali Deň rodiny.“

Zuzana Hanzelová, redaktorka: „Účastníci pochodu najčastejšie skloňovali spojenie tradičná rodina. V rukách mali transparenty s nápismi Nechceme Gay Pride na Slovensku, či Spoluzitie homosexuálov je hriech.“

Anketa

Opýtaný 1: „Propaguje sa homosexuálne manželstvo a chcem, aby bola chránená rodina, čo je prirodzená bunka spoločnosti, nie chorá.“

Opýtaný 2: „My sme za tradičnú rodinu. Podľa kresťanskej vierouky je tradičná rodina odjakživa muž a žena.“

Zuzana Hanzelová, redaktorka: „Pochod centrom Bratislavy vyvolával v ľuďoch rôzne reakcie. Niektorí homosexuáli sa dokonca demonštratívne držali za ruky. Viacerí okoloidúci vyjadrili nesúhlas s protestujúcimi.“

Anketa

Opýtaný 1: „Každý má právo vyjadriť svoj názor, ale rozdiel je vo forme a ak ide o diskusiu, tak sa tá diskusia rozhodne nezačína od kon-

štatovania že je niekto chorý, lebo to naozaj nie je argument na to, aby sa diskusia jedným alebo druhým smerom odvíjala.“

Opýtaný 2: „Myslím si, že to je zložitejšia otázka ako len tieto heslá tuná. Len to vyostří tie extrémne názory.“ **Rádio Slovensko, 26/05/2012**

Deravú strechu nebolo roky vidieť

Veži kostola na Námestí sv. Anny v Trenčíne hrozí spadnutie. Pred rokmi ju poškodila strelba z vojenských zbraní. Hoci guľky zasiahli vežu ešte počas druhej svetovej vojny, prišlo sa na to až dnes. „Pôvodne sme išli opravovať len fasádu a bočné dvere do sakristie. Pri stavbe lešenia sme prišli až k vežovým hodinám, ktoré tiež chceme opraviť. Vtedy sme s prekvapením zistili, že krytina na veži je veľmi deravá. Diery sú s najväčšou pravdepodobnosťou od strelby alebo črepín granátu,“ vraví trenčiansky farár Milan Kupčik. Zdola tieto diery nebolo vidieť, zdalo sa, že veža je v poriadku. Cez diery však do nej dlhé roky zatekalo. Podľa historikov na konci druhej svetovej vojny v týchto miestach prebiehali tuhé boje medzi Nemcami a Červenou armádou, ktorá bola ubytovaná v neďalekom hoteli Ilava. „Diery na veži kostola sú stopy po týchto bojoch, ktoré sa postupne posunuli k mostu cez Váh. Na pamiatku

po intenzívnych bojoch pri oslobodzovaní Trenčína sa toto námestie nejaký čas po skončení vojny volalo Námestie Červenej armády, potom ho premenovali na Gottwaldovo námestie až sa po Novembri vrátilo k predvojnovému názvu,“ hovorí historička Jana Karlíková. Kostol pochádza z roku 1768. Spočiatku bol celý pokrytý šindľom. V roku 1889 strechu lode aj veže kostola pokryli zinkovým plechom. Odtvtedy na vežu nikto nešiel, až teraz. Zinkový plech nahradí titanovozinkový, aby sa zachovala striebřistá farba veže a krytina vydržala čo najdlhšie. Milan Kupčik predpokladá, že rekonštrukčné práce by sa mohli skončiť v júni. Náklady na opravu kostola odhaduje na 10-tisíc eur, peniaze získala rímskokatolícka cirkev z milodarov a od sponzorov. V súčasnosti tento kostol využívajú na svoje liturgie aj veriaci gréckokatolíckeho vyznania.

Milan Král Pravda 29/05/2012

Návrat stratenej synagógy

V centre Bratislavy začali stavať židovskú synagógu. Repliku starej, ktorú na tom istom mieste pred 43 rokmi zbúrali. Hoci bude oproti originálu menšia, má to byť veľká atrakcia blížiac sa turistickej sezóny.

Bol apríl 1969, keď takto z historického centra Bratislavy kvôli stavbe Mosta SNP odstránili synagógu. Obyvatel' Starého Mesta Jozef Rácz mal vtedy 24 rokov. Hovorí, že sú to spomienky, ktoré bolia.

Jozef Rácz, obyvateľ Bratislavy: „Zdevastovali sme si mesto, kus histórie, ktorá tu bola.“

Redaktor: „A takto na mieste bývalej synagógy hneď vedľa Dómu svätého Martina vzniká jej replika. Robotníci začali prvé práce. Celá stavba vyjde asi na 230 tisíc eur. Pôvodná synagóga mala 26 metrov. Replika bude jej 60%-nou zmenšeninou.“

Miloš Žiak, Izraelská obchodná

komora: „Existujú iba dve námestia v Európe, jedno je v Bratislave a jedno je niekde v Francii jedno mesto, kde vedľa seba stojí katolícky kostol a židovská, boli iba dve miesta, už je iba jedno miesto. To znamená, povedali sme si, keď to tu bolo, tak treba to pripomenúť.“

Redaktor: „Miloš Žiak je bratislavský ortodoxný žid. Replika synagógy je súčasťou jeho projektu pripomínania histórie Bratislavy.“

Miloš Žiak, Izraelská obchodná komora: „V synagóge sa bude premietat' Stratené mesto, kde vlastne ľudia uvidia ako zmizlo centrum jedného mesta, ako sa vlastne stratilo. Našou túžbou je, aby sa ľudia rozpomätali na to.“

Redaktor: „Kulisu synagógy slávnostne verejnosti predstavia 21. júna pri príležitosti otvorenia letnej turistickej sezóny v hlavnom meste.“

Rado Igaz, TV Markíza, 28/05/2012

Zúri vo Vatikáne zákulisný boj medzi kardinálmi?

Prvým zatknutím za stáročia sa vatikánska kríza nekončí. Komorníka pápeža Benedikta XVI. síce vyšetrojú za mrežami, ale podľa talianskych médií je za škandalom s únikom tajných informácií viac, ako sa na prvý pohľad zdá. Viaceré denníky naznačujú, že do siete mocenských bojov a intríg je zapletený minimálne jeden kardinál. Vatikán všetky podobné špekulácie popiera. „Cirkev si urýchlene musí získať späť dôveru nasledovníkov,“ napísal kardinál Carlo Maria Martini, ktorý bol v minulosti považovaný za horúceho kandidáta na Petrov stolec. Martini vo svojom komentári napísal, že pápeža zradili, podobne ako Ježiša pred dvetisíc rokmi. Zatknutím komorníka Paola Gabrieleho vyvrcholilo vyšetrovanie, ktoré najmenší štát sveta vedie už od januára. Komorníka zadržali s dokumentmi, ku ktorým nemal mať prístup. Je obvinený, že z Vatikánu vynášal niekoľko mesiacov tajomstvá, ktoré sa potom ocitli na verejnosti - napríklad list arcibiskupa, ktorý odhalil sieť korupcie a bol urýchlene presunutý do Washingtonu, či dôverné vnútorné obežníky s nelichotivými poznámkami o vysokých cirkevných predstaviteľoch. Gabriele mu v prípade uznania viny hrozí až 30-ročný trest. Podľa denníkov II Messagero,

Corriere della Serra či La Repubblica je však dlhoročný oddaný pápežov komorník len vrcholom ľadovca. Za kauzou „Vatileaks“, pokrstenu podľa škandálu úniku diplomatických depeši na server Wikileaks, stojí údajne nejaká sivá eminencia. „Tí, čo vynášali informácie, pochádzajú z radov kardinálov,“ povedal La Repubblica jeden z vatikánskych zdrojov. „To však Štátny sekretariát nemohol povedať, a tak zatkli služobníka, ktorý len za ostatných doručoval listy,“ tvrdí zdroj. Štátnym sekretárom, čo je funkcia zhruba zodpovedajúca premiérovi, a pápežovým camerlengom je vplyvný kardinál Tarcisio Bertone. Udalosti, ktoré otriasli srdcom rímskokatolíckej cirkvi, sú údajne len vonkajším prejavom zákulisného boja medzi Bertoneho spojencami a nepriateľmi. Podľa hovorca Vatikánu sú však tieto správy prehnané. Utajené zdroje talianskych médií naznačujú, že odkrývanie zákuľisja je dielom ľudí, konajúcich v záujme pápeža. Ten údajne chce cirkev očistiť od korupčných praktík. Okrem Vatileaks musí Svätá stolica riešiť aj škandal s Vatikánskou bankou. Jej šéfa vo štvrtok vyhodili, oficiálne za hrubé zanedbávanie povinností.

zah, reuters, čtk Vatikán, Rím
Pravda 29/05/2012

Pápež je z kauzy smutný

Únik informácií z Vatikánu, pre ktorý zatkli pápežovho komorníka, ohrozuje dôveru v cirkev.

Vatikán už dlho nezažil taký zlý mediálny týždeň. Po zverejnení knihy o mocenskom súboji vo Vatikáne, odvolaní šéfa vatikánskej banky a zatknutí pápežovho komorníka, sa musí brániť pred novinármi. Talianske noviny La Repubblica včera citovali jedného z tých, čo mali informácie o korupcii vo Vatikáne posúvať novinárom s tým, že „skutočnými mozgami únikov sú kardináli“. Vatikán to poprel, ale uznal, že aféra vystavuje dôveru veriacich v cirkev veľkej skúške. „Kategoricky odmietam, že by bol podozrivým niektorý z kardinálov,“ povedal hovorca Federico Lombardi. Komorník Paolo Gabri-

ele bol obvinený z krádeže osobných dokumentov s príťažujúcimi okolnosťami. Jeho právnik Carlo Fusco povedal, že jeho klient bude spolupracovať a „je veľmi pokojný“. Talianske noviny tvrdia, že bol len obetným baránkom. V pozadí sa vraj odohráva mocenský súboj zástancov a odporcov pápežovej pravej ruky, vatikánskeho štátneho sekretára Tarcisia Bertoneho. Zdroj novin La Repubblica tvrdí, že ich cieľom bolo pomôcť pápežovi bojovať proti korupcii. Benedikt XVI. je podľa jeho blízkych, ktorých cituje Reuters, kauzou „zarmútený a trápi sa“.

Ela Rybárová

SME 29/05/2012

Benedikt XVI. je zarmútený. Vatikán tvrdí, že informácie o mocenskom súboji sú prehnané

Kauza u pápeža siahla vysoko

Aféra VatiLeaks. Dôvernosti Benedikta mal vynášať niektorý z kardinálov.

Škandál okolo vynášania tajných informácií pápeža Benedikta XVI. zrejme siahla omnoho vyššie, než sa doteraz predpokladalo. Benediktov komorník Paolo Gabriele, ktorého minulý týždeň zatkla vatikánska polícia, bol totiž podľa vyjadrení ľudí z pápežovej blízkosti len malou rybou.

Podozrivý kardinál

Dôvernosti mal vynášať niekto oveľa mocnejší, pravdepodobne niektorý z kardinálov. Cieľom malo byť skompromitovanie kardinála Tarcisia Bertoneho, ktorý vo vatikánskej hierarchii zastáva funkciu predsedu vlády. Zdroje blízke Vatikánu tvrdia, že vyšetrovanie sa teraz sústreďuje na ľudí, ktorí mali prístup k Bertoneho pracovnej agende. „Toto je stratégia napätia a osobnej pomsty, ktorá sa vymkla spod kontroly tým, čo sa ju snažili riadiť,“ cituje taliansky denník Corriere della Sera cirkevného historika Alberta Melloniho. Vatikán však včera tieto tvrdenia odmietol. Zradu 46-ročného Gabrieleho už vyšetroje komisia vedená slovenským kardinálom Jozefom Tomkom. Komorníkovi, ktorý pre pápeža slúžil šesť rokov, hrozí až 30 rokov za mrežami. Obviňujú ho, že pápežovi kradol jeho osobné dokumenty i korešpondenciu a odovzdával ich talianskym bulvárnym médiám. Tie potom zverejňovali kauzy Vatikánu, ktoré svedčili o intrigách medzi duchovnými. Aféry dostali názov VatiLeaks s odkazom na server WikiLeaks zverejňujúci uniknuté depeše diplomatov USA.

Pápeža nezradil

Práve Gabriele mal neobmedzený prístup do pápežovej súkromnej rezidencie. Jeho známi však tvrdia, že je v tom rozhodne nevinne a skutočným páchatelom je niekto podstatne mocnejší. „Nikdy by nezradil muža, pre ktorého pracoval. Nikto o ňom nepočul od jeho zatknutia,“ povedali Gabrieleho priatelia pre talianske médiá. (red), HN 29/05/2012

Malých pacientov vítajú farby

Na Kramároch vynovili pracovisko chemoterapie

Onkologicky choré deti z celého Slovenska dostali vynovené liečebné priestory. V Detskej fakultnej nemocnici v Bratislave na Kramároch včera sprístupnili zrekonštruované pracovisko chemoterapie, kde malým pacientom ambulantne podávajú cytostatiká.

Nové priestory otvorila ministerka zdravotníctva Zuzana Zvolenská a bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Ako vysvetlila primárka Kliniky hematológie a onkológie Daniela Sejnová: „Ročne týmto oddelením prejde asi 1 800 detí. Naši malí pacienti s leukémiou či nádorom mozgu niekoľko hodín dostávajú chemoterapiu a potom odchádzajú domov.“ Peniaze na vynovenie oddelenia poukázali ľudia ako dve percentá z daní Združeniu na pomoc detskej onkológii. „Naraz môžeme podávať cytostatiká trom pacientom. To nám pre súčasný počet pacientov stačí,“ dodala primárka. Pacientom sa opravené priestory veľmi páčia. „Predtým to tu bolo depresívne, teraz je to oveľa útulnejšie,“ povedala Seničanka Lucia (17), ktorá si tu doliečuje lymfóm. Šimon (13) z Považskej Bystrice chodí na chemoterapiu spolu s mamou Slávkou. Tá nám objasnila: „Už dva roky sa lieči na nádor mozgu. Dvakrát či trikrát do týždňa chodíme na cytostatickú liečbu.“

(vm), Plus jeden deň 30/05/2012

Socialisti navrhujú zdanit' cirkevný majetok

Španielski opoziční politici chcú vytriahnuť peniaze z cirkví. Podľa nich by ekonomike pomohlo, keby štát zdanil cirkevné majetky. Vláda to nechce urobiť, navyše tvrdí, že keď boli socialisti v minulosti vo vláde, žiadny návrh na zdanenie cirkevných majetkov nepriinesli.

STV 1, 28/05/2012

Bude spolupracovať

Vatikánsky škandál, ktorý dostal meno Vatileaks, nabera na sile. Nový rozmer dostal po tom, ako právnicki zatknutého pápežovho majordóma Paola Gabrielleho oznámili, že sa rozhodol spolupracovať s vyšetrovateľmi. Talianske médiá očakávajú, že čoskoro začnú padať ďalšie mená.

Gabrielle si najal dvoch právnikov. Tí oznámili, že pápežov osobný asistent bude vypovedať. Na spoluprácu Gabrielleho s vyšetrovateľmi sme sa chceli opýtať kardinála Jozefa Tomka, ktorý kauzu vyšetroje. Jeho kancelária ale vyjadrenie odmietla. Talianske médiá sa nazdávajú, že čoskoro vyplávajú na povrch nové detaily.“

Bruno Bartoloni, korešpondent denníka Corriere della Sera: „Je jasné, že majordómus je v tomto prípade iba figúrkou. Je evidentne v moci vplyvných ľudí. V tejto chvíli je ťažké určiť o koho ide, či je to kardinál alebo skupina biskupov. Je to niekto, kto má plné zuby toho, ako to funguje okolo pápeža a v ústrednom vedení cirkvi.“

Reportér TA3: „Denník Corriere della Sera uviedol, že na zozname podozrivých by sa mohol ocitnúť aj

istý kardinál a malo by ísť o Taliana. Hovorca Svätej stolice ale poprel všetky špekulácie, v ktorých sa talianski novinári pretekajú.“

Federico Lombardi, hovorca Vatikánu: „Chcel by som dôrazne poprieť, že by bol nejaký taliansky kardinál podozrivý v tomto prípade. Nie je pravda ani to, že vyšetrojeme nejaké ženy, alebo že by medzi ľuďmi, ktorí tento prípad vyšetrojú, figurovala na vedúcej pozícii nejaká žena. Tieto tvrdenia sú úplne nepravdivé.“

Reportér TA3: „Paolo Gabrielle bol osobným asistentom hlavy katolíckej cirkvi od roku 2006. Správa, že polícia z jeho domu vyniesla 4 debny tajných dokumentov, mnohých zaskočila. Škandál Vatileaks odštartoval začiatkom tohto roka novinár Gianluigi Nuzzi. Zverejnil listy, v ktorých istý vatikánsky úradník žiadal, aby ho nepreložili za to, že odhalil korupčné praktiky v Svätej stolici. V nasledujúcich mesiacoch sa novinári dostali k tajným dokumentom, ktoré v celej šírke odhaľujú mocenské intrigy za bránami Vatikánu. Robert Zoľák

TA3, 28/05/2012

Smútok v srdci Svätého Otca

Pápež Benedikt XVI., skľúčený doposiaľ najväčšou krízou v priebehu svojho pontifikátu, hovoril včera o nachádzaní útechy vo viere, keď človeku spôsobia bolesť dokonca aj jeho najbližší. Vo svojej prvej zmienke o kríze ohľadne úniku pápežových súkromných dokumentov, čo viedlo k zatknutiu jeho komorníka Paola Gabrieleho. Benedikt tisícom pútnikov na Námestí sv. Petra v Ríme povedal: „Náš život a naša kresťanská púť je často poznačovaná ťažkosťami, nepochopením a trápením.“ Čeliac „konfliktom v medziľudských vzťahoch často v rámci vlastnej rodiny“ musia byť všetci ľudia pevní a vytrvalí, konštatoval. Pápež zároveň odsúdil mediálne pokrývanie škandálu okolo úniku vatikánskych dokumentov, ktorý otriasol rímskokatolíckou cirk-

vou, a uviedol, že toto spravodajstvo predstavuje nepravdivý obraz o Svätej stolici. V poznámkach na záver svojej týždennej audiencie pre pútnikov na Svätopeterskom námestí Benedikt tiež vyjadril plnú dôveru zamestnancom Vatikánu, ktorí sa pre najnovší škandál dostali pod paľbu médií. Materiály, ktoré sa na verejnosť dostali pred niekoľkými mesiacmi prostredníctvom knihy talianskeho novinára Gianluigiho Nuzziho s názvom Jeho Svätosť, opisujú nielen mocenské boje vnútri cirkvi, ale aj detaily chodu Vatikánskej banky. Kauze úniku vatikánskych dokumentov sa v narážke na aféru WikiLeaks začalo hovoriť VatiLeaks. Svätý Otec konštatoval, že posledné udalosti mu spôsobili „smútok v srdci“.

JÁN FELIX

Šport 31/05/2012

Cirkev sa zaťala, nechce pustiť žiaden sviatok

Zrušenie dvoch sviatočných dní sa zdalo jedným z najjednoduchších opatrení, ktoré majú pomôcť vláde neprekročiť deficit. Napokon sa ukazuje, že pre prístup cirkvi to bude väčší problém ako rozhodnutie o zvýšení daní. Najnovšie sa do diskusie zapojili aj odborári, ktorí chcú za zrušené voľné dni skrátiť pracovný čas. Katolícka cirkev nesúhlasí s vypustením ani jedného cirkevného sviatku. Argumentuje vatikánskou zmluvou z roku 2000, kde sa Slovensko zaviazalo, že bude rešpektovať nedele a 10 ďalších dátumov ako dni pracovného pokoja. Keby sa vláda rozhodla na tieto cirkevné sviatky siahnuť, znamenalo by to porušenie zmluvy a medzinárodného práva. Pri prehodnotení voľných dní tak do úvahy prichádzajú skôr iné sviatky. Ktoré to budú, premiér Robert Fico (Smer) zatiaľ nepovedal. „Predniesli sme argumenty, ktoré mali dokumentovať, aké dôležité sú sviatky pre život spoločnosti. Chápeme ich ako veľkú príležitosť motivácie ľudí, ktorí cez voľné dni získajú duchovné sily, aby mohli znášať ťažkosti, ktoré ich v každodennom živote stretávajú,“ uviedol po včerajšom stretnutí s premiérom predseda Konferencie biskupov Slovenska Stanislav Zvolenský. Ako dodal, cirkev všetky sviatky pokladá za dôležité. Ku konkrétnej dohode v tejto otázke zatiaľ nedošlo. Fico upozornil, že k zníženiu počtu štátnych sviatkov pristupujú aj iné krajiny Európskej únie a Slovensko patrí medzi krajiny, kde je takýchto dní najviac. Nesúhlasí však celkom s názorom cirkvi, že je to čas, keď ľudia naplňujú aj isté duchovné hodnoty. „Ak sa pozrieme na deň, ktorý je štátny sviatok a má možno aj cirkevný charakter, tak sa ľudia ani zďaleka k tomu nestavajú s takou úctou a rešpektom, ako by si taký sviatok zaslúžil,“ vyhlásil s tým, že prispieť ku konsolidácii verejných financií by mal každý. Problémom je, že vatikánska zmluva obsahuje zoznam 10 dní, počas ktorých by sa nemalo pracovať. Je to 1. a 6. január, Veľký piatok, Veľkonočný pondelok, 5. júl, 15. september, 1. november a 24. až 26. december. Fico včera priznal, že presné znenie tejto zmluvy ešte nepozná, ale vláda si dala vypracovať právnu analýzu: „Ak je pevnou súčasťou vatikánskej zmluvy aj zoznam štátnych cirkevných sviatkov, o to komplikovanejšie je siahnuť na tieto sviatky. Táto téma zostáva

naďalej otvorená.“ Podľa ústavného právnika Petra Kresáka by zásah do cirkevných sviatkov mohol znamenať vážny problém z hľadiska medzinárodného práva. Vatikánska zmluva má totiž charakter dohody o ľudských právach, a preto má prednosť pred zákonom. Fico pripomína, že s návrhom zrušiť aspoň dva štátne sviatky, resp. dni pracovného pokoja prišli združenia zamestnávateľov, čo by malo pomôcť hospodárskemu rastu. Presné dátumy však nenavrholi a nevybrala si ich ani vláda. „Nepracujem zatiaľ so žiadnymi konkrétnymi návrhmi,“ spresnil Fico. Dodal, že rozhodnúť v tejto veci musí vláda a to aj spraví. Generálny sekretár Asociácie zamestnávateľských zväzov Oto Nevický potvrdil, že návrh na zníženie počtu sviatkov majú vo svojich programových tézach. „Ich počet sa nám zdá vysoký. Jeden štátny sviatok znamená pre ekonomiku stratu asi 180 miliónov eur,“ zhodnotil. Podľa neho by to mohol byť jeden z nástrojov na oživenie verejných financií, ale na uskutočnení tohto kroku netrjúvajú. „Je to vec dohody. My ani nešpekulujeme, či sa má zrušiť cirkevný, alebo nejaký iný sviatok,“ zdôraznil Nevický. Podľa kuloárnych informácií by však Fico na cirkvi predsa len mohol pritlačiť, pretože vo vatikánskej zmluve je voľných dní uvedených viac ako katolícka cirkev predpisuje. Nie je medzi nimi Sviatok sv. Cyrila a Metoda (5. júl), Veľký piatok, Veľkonočný pondelok ani sviatok Sedembolestnej Panny Márie (15. september). Veľký piatok je však dôležitý pre evanjelikov a jeho ponechanie si už presadil jej generálny biskup Miloš Klátik, ktorého žiadosť Fico vyhovel. Okrem cirkevných sviatkov sa ako najschodnejšie riešenie javí zrušiť Deň ústavy 1. septembra. Proti tomu sú však zase odborári, ktorí sviatky chápu ako kompenzáciu za nízke mzdy na Slovensku. Podľa politológa Tomáša Koziaka mohla cirkev pri rokovaniach o sviatkoch ustúpiť a súhlasiť, aby sa niektorý z nich zrušil. Ich počet sa mu zdá privysoký. „Neviem, či je to opodstatnené. V čase, keď si máme uľahovať opasky, to považujem za zbytočný luxus,“ komentoval. Podľa Koziaka je dokonca možné, že na Slovensku máme cirkevných sviatkov najviac zo všetkých štátov EÚ. Nepozdáva sa mu ani tvrdenie, že sa veriaci počas týchto sviatkov údajne venujú duchovným hodnotám. „To, že ľudom

naordinujeme voľné dni, ich neurobí lepšími. Táto argumentácia sa mi preto zdá účelová. Toto do modernej spoločnosti nepatrí,“ zhrnul politológ.

Odborári žiadajú na výmenu skrátenie pracovného času Odborári chcú, aby vláda po zrušení dvoch sviatkov zároveň skrátila, pracovný čas pre zamestnancov. Inak totiž zamestnanci prídu o príplatky vo výške štvrtiny z priemerného zárobku za prácu nadčas. Teraz priemerne jeden zamestnanec odpracuje za rok 176 hodín nadčasov. Šéf OZ Kovo Emil Machyna tvrdí, že požiadavka na skrátenie pracovného času nesúvisí len so 16 hodinami nadčasov, ktoré pribudnú za dva zrušené sviatky. „Budeme požadovať väčšie skrátenie pracovného týždňa ako týchto 16 hodín, o ktoré budú zamestnanci pracovať viac,“ dodáva Machyna. Teraz podľa Zákonníka práce pracovný týždeň nesmie presiahnuť aj s nadčasmi 48 hodín a v špeciálnych prípadoch pri súhlase zamestnanca 56 hodín. O koľko by odborári chceli pracovný týždeň skrátiť, Machyna nespresnil. Vláda si z jedného zrušeného sviatku sľubuje príjem 20 miliónov eur. Končený zisk však závisí od mnohých okolností. Vlni za jeden deň slovenská ekonomika vyprodukovala 276 miliónov eur. „V ideálnom svete by sa dalo počítať s dodatočnými príjmami do rozpočtu na úrovni 90 až 100 miliónov eur za deň,“ hovorí analytik UniCredit Bank Ľubomír Koršňák. „Bohužiaľ v ideálnom svete nežijeme,“ dodáva. Firmy by menej sviatkov privítali. Napríklad Marián Čagala zo stredného Slovenska podniká v poľnohospodárstve. Jeho firma sa zaoberá predajom a najmä servisom poľnohospodárskej techniky a zariadení. Včasný servisný zásah je preňho prioritou číslo jeden. „Rušenie sviatkov vnímam pozitívne. Nakolko intenzívne spolupracujeme s firmami zo zahraničia, veľa krát sa nám stáva, že oni sviatok nemajú a my áno. Tento fakt nás často brzdi v spolupráci, pretože naši partneri nás potrebujú kontaktovať, a naši zamestnanci z dôvodu sviatku nie sú v práci,“ dodáva Čagala. (JB)

Ak sa pozrieme na deň, ktorý je štátny sviatok a má možno aj cirkevný charakter, tak sa ľudia ani zďaleka k tomu nestavajú s takou úctou a rešpektom, ako by si taký sviatok zaslúžil. Robert Fico premiér

Radovan Krčmárik, Pravda 30.5.2012

Neústupná cirkev

Robert Fico je ako premiér povestný tým, že dobre vychádza s katolíckou cirkvou. Už počas svojej prvej, koalíčnej vlády jej v mnohom ustupoval a napriek tomu, že sa hlási k sociálnej demokracii, si nepálil prsty ani v určitých záležitostiach, akoby sa to od takto orientovanej strany očakávalo. Ani po marcových voľbách sa v programe jednofarebnej vlády nespomínajú práva neheterosexuálov ani odluka cirkví od štátu. Naopak, kňazov pozvali do Rady solidarity a rozvoja. Odmeny v podobe aspoň nejakej ústretovejnosti sa mu však nedostalo, práve naopak. Cirkev si postavila hlavu a nemieni nijako pomôcť pri snahe konsolidovať verejné financie napríklad tým, že by sa vzdala čo len jedného zo svojich početných sviatkov. Nech už je podiel zodpovednosti prichádzajúcich slovenských vlád a manažérov svetového hospodárstva na súčasnej kríze akýkoľvek, isté je, že pri konsolidácii verejných financií nestačí, aby si štát a občania uťahovali opasky. Na rad konečne prichádzajú banky, veľké firmy, zamestnávateľia. Viaceré profesie musia so zvýšením plátov počkat', v rozpočtoch hľadajú rezervy i mestá a obce. Tak prečo by nemohol prispieť aj jeden z najbohatších subjektov pod Tatrami - katolícka cirkev? Hoci o jeden sviatok by nemali prísť iba veriaci, ale plánuje sa aj zrušenie jedného občianskeho, biskupi sa zaťali odvolávajú sa na základnú zmluvu so Svätou stolicou. Nuž, nech sa otvorí, hádam sa v nej nájdu aj iné záväzky, ktoré by sa dali prehodnotiť. Napríklad ohľadom výhrad vo svedomí... Sotva by niekto chcel rušiť trojdňové voľno na Vianoce, ktoré už dávno prerástli náboženský charakter a stali sa rodinným sviatkom všetkých vrstiev spoločnosti. Podobne Veľká noc. Traja králi a Všetci svätí tiež zapustili hlboké korene v ľudových tradíciách. V piatom júli zasvätenom solúnskym bratom sa zase skĺbili najstaršie národné dejiny so súčasťou kultúrou. Ostáva 15. september. Uctievanie Panny Márie ako sedembolestnej povolil v roku 1727 pápež Benedikt XIII., v roku 1913 Pius X. stanovil tieto oslavy na 15. septembra a až v roku 1966 ju Pavol VI. vyhlásil za hlavnú patrónku Slovenska. Samozrejme, nie celej krajiny, ale iba jej katolíkov. Aj tak sa mariánsky kult v tento deň sústreďoval na Baziliku minor v Šaštíne. Východniari a Stredoslováci sa ho veľmi nechytali, dodnes majú naj-

väčšie oslavy Ježišovej matky v iných termínoch. Ustanovenie 15. septembra v roku 1994 za celoštátny sviatok teda nebolo spontánne, skôr išlo o predpis. Keď vtedy cestujete po republike, tak aj v „najkatolíckejších“ okresoch vidíte ľudí skôr v záhradke či na futbalovom ihrisku ako v kostole. Keď sa niekto nástojčivo chce zúčastniť na omši priamo v Šaštíne, iste na to z presvedčenia obetuje deň dovolenky alebo sa tam vyberie najbližší víkend, lebo nábožen-

ské obrady na Záhorí trvajú niekoľko dní. Hovorca KBS Jozef Kováčik raz povedal, že katolícka cirkev sa neusilovala o zaradenie prikázaných sviatkov do kalendára, ale rešpektuje zoznam, s ktorým sa identifikuje verejnosť. To by malo platiť aj o 15. septembri.

Vyhlásenie 15. septembra v roku 1994 za celoštátny sviatok nebolo spontánne, skôr išlo o predpis.

Martin Krno
Pravda 30/05/2012

Sviatky ako duchovné korene spoločnosti

Katolícka cirkev odmieta zrušenie dňa pracovného pokoja v dni, ktoré pripadajú na cirkevné sviatky a sú zakotvené v Základnej zmluve medzi SR a Svätou Stolicou. Ako povedal novinárom hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik po stretnutí katolíckych biskupov s predsedom vlády Robertom Ficom, Vatikán akceptoval v zmluve tie sviatky, ktoré boli vtedy dňami pracovného pokoja. Predseda Konferencie biskupov Slovenska Stanislav Zvolenský predniesol Ficovi argumenty, prečo sú dôležité sviatky pre život spoločnosti. „Chápeme ich ako duchovné korene existencie spoločnosti, ako veľkú príležitosť motivácie ľudí, ktorí cez voľné dni získavajú duchovné sily, aby znášali každodenné ťažkosti,“ povedal novinárom. Stano-

visko katolíckej cirkvi je, že sviatky sú dôležité pre duchovnú vyrovnanosť spoločnosti. „Všetky sviatky sú veľmi užitočné pre duchovné dobro spoločnosti.“ Predseda vlády zdôraznil, že ide o návrh, s ktorým opakovane prichádzajú zamestnávateľia. „Trvajú na tom, že by sme mali znížiť počet štátnych sviatkov,“ uviedol pred novinármi. Pripomenul, že v niektorých krajinách znižujú počet sviatkov a Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším počtom štátnych sviatkov v únii. „Musíme sa zaoberať návrhom zamestnávateľov, ale rozhodnutie ešte nepadlo,“ povedal s tým, že vláda si overuje i vzťah vnútroštátneho práva a medzinárodnej zmluvy medzi Slovenskom a Vatikánom. **JÁN FELIX**

Šport 30/05/2012

Obchody a cirkev

Jedným z návrhov Konferencie biskupov Slovenska je to, aby boli počas nedele zatvorené obchody, tak ako to funguje napríklad v susednom Rakúsku. Nedeľa je podľa konferencie príliš cenná na to, aby sa počas nej pracovalo. Premiér s týmto návrhom príliš stotožnený nie je. Okrem zatvorenia obchodov je tu aj ďalšia téma týkajúca sa cirkvi, a to spôsob jej financovania. Návrh vyšiel zo strany SaS od bývalého ministra kultúry Daniela Krajcera, a to aby cirkev financovali veriaci a nie štát. Konečný verdikt zatiaľ nepadol, aj keď hlave cirkvi arcibiskupovi Zvolenskému sa to nepáčilo. Fico si pred konečným verdiktom chce najskôr preštudovať materiály k tejto téme. **TV JOJ, 30/05/2012**

Vatikánsky megaškandál

Vatikánom otriasa megaškandál. tamojší vyšetrovatelia pátrajú po možných kumpánov pápežovho komorníka, ktorý vynášal dôverné informácie o sporoch v cirkvi i o korupcii. do zákulisných bojov a intríg mohol byť zapletený aj istý taliansky kardinál. Mal dávať pokyny pápežovmu komorníkovi, ktorého už zatkli. Za ohrozenie bezpečnosti Benedikta XVI. mu hrozí až 30-ročné väzenie. Hovorca Vatikánu Lombardi poprel, že vo Vatikáne zúri mocenský boj. Aféru vyšetroje zvláštna komisia. Nie je vylúčené, že bude nasledovať ďalšie zatýkanie. **TV JOJ, 28/05/2012**

Majú intrigy znemožniť veľmi silného kardinála?

Vatikánska aféra s únikmi tajných dokumentov dostáva prívlastok najhorší škandál počas pontifikátu Benedikta XVI. Obsah listín, ktoré podľa vyšetrovateľov posunul do médií zatknutý pápežov komorník Paolo Gabriele, smeruje hlavne proti kardinálovi Tarcisiovi Bertone. Vo Vatikáne má silné slovo, pretože pôsobí ako štátny sekretár, čo je funkcia porovnateľná s premiérom. „Celé to je o tom uškodiť mu a vymeniť ho v úrade,“ povedal znalec vatikánskych pomerov Marco Politi pre agentúru AFP. Za múrmi Svätej stolice sa dejú intrigy, ktoré majú širšie súvislosti, naznačil denník La Repubblica. „Jedna skupina kardinálov začala uskutočňovať veľmi ambiciózne plány

- získať kreslo štátneho sekretára a potom ovládnuť konkláve (zbor, ktorý volí hlavu katolíckej cirkvi), aby si vybrali pápeža spomedzi seba,“ tvrdia noviny. Právomoc vymeniť 77-ročného Bertoneho má Benedikt XVI. Pokiaľ ide úvahu denníka o hľadaní budúceho pápeža, v kuloároch by o ňom už mohli kardináli špekulovať veď súčasný pontifik má už 85 rokov. „Isté je, že Bertone z kauzy nevyjde v dobrom svetle. Slabiny jeho vládnutia sú viditeľné pre všetkých, Benedikt XVI. by ho mohol nahradiť v nadchádzajúcich mesiacoch,“ poznamenal odborník na dianie vo Vatikáne Sandro Magister pre agentúru AFP. Bez ohľadu na to, aké rozuzlenie bude mať celá aféra, je zrejmé, že do cirkevných kruhov vnáša pocit neistoty. Benedikt XVI. musí žiť s vedomím, že sa môže zopakovať, že niekto prezradí informácie ležiace na jeho stole. A nielen to: „Biskupi a ďalší hodnostári vo svete budú opatrnejší v tom, aby sa s predstaviteľmi Vatikánu podelili o akékoľvek citlivé správy v obave, že si ich prečítajú v zajtrajších novinách,“ uviedla stanica CNN.

Obetný baránok?

Viac svetla do prípadu môže vnieť výpoveď zatknutého Gabrieleho. Jeho advokát o ňom povedal, že je pripravený spolupracovať s vyšetrovateľmi. Keďže úniky dokumentov mali uškodiť najmä Bertone, médiá sú presvedčené, že postupoval v záujme určitej skupiny cirkevných hodnostárov. „Talianska tlač cituje svojich informátorov z Vatikánu, že zatknutý komorník je iba obetným baránkom, ktorý konal na pokyn mocných predstaviteľov a je (sám) trestaný, lebo cirkev sa neodváža obviňovať kardinálov z vynášania

dokumentov,“ napísala agentúra Reuters. Svätá stolica dôrazne spochybnila správy o tom, že nitky siahajú do vysokých kruhov. „Žiadny z kardinálov nie je medzi podozrivými,“ citovala agentúra AP vatikánskeho hovorca Federica Lombardiho. Talianke médiá jeho slovám nedôverujú, vysvetľujú si ich tak, že keby Lombardi iba náznakom pripustil zapletenie nejakého kardinála, tak by škandál vyznel ešte silnejšie - veď Vatikán by priznal zradu vo svojich najvyšších kruhoch. O tom, že 46-ročný Gabriele konal nie na vlastnú päsť, môže podľa expertov svedčiť fakt, že mal povest' oddaného pápežovho služobníka. Navyše prečo by mal sám riskovať odhalenie, keď ako skromný a pobožný komorník, ktorý má trojčlennú rodinu, žije v dobrých hmotných pomeroch. (Podľa talianskej tlače za vyzradené informácie nezobral ani jedno euro.) Znalci udalostí vo Vatikáne sa jednoznačne prikláňajú k názoru, že za jeho múrmi je skupina kardinálov, ktorej prekážajú zákulisné ťahy Bertoneho. Podozrievajú ho, že sa neprimerane snaží ovplyvňovať Benedikta XVI. „Úniky dokumentov sú ako náboje určené Bertone. Chcú ho potopiť, chcú, aby odstúpil,“ myslí si teológ Vito Mancuso, ktorý píše pre noviny La Repubblica. „Veľa kritikov vrátane tých vnútri Svätej stolice považujú štátneho sekretára za slabého správcu, ktorý sa snaží riadiť pápeža s malým záujmom o každodenné záležitosti Vatikánu,“ upozornil denník New York Times. Ak má človek veriť takým špekuláciám, potom Gabriele postupoval nie ako zradca cirkvi, ale ako člen siete, ktorá sa usiluje o očistu.

Odvolaný bankár

Postavenie Bertoneho oslabili nielen úniky dokumentov, ale aj minulotýždňové odvolanie Ettoreho Gottiho Tedeschiho z čela vatikánskej banky (oficiálne známej ako Inštitút práce viery). „Bol to úder Bertone, lebo ho v roku 2009 dotiahol zo španielskej banky Santander,“ podotkla agentúra Reuters. Tedeschi mal v poslednom čase za úlohu najmä zabezpečiť, aby banka bola transparentná. Tvrdil, že sa o to snaží, ale zdroje médií uvádzajú, že opak bol pravdou. Táto banka, na ktorú sa nevzťahujú pravidlá platné v Európskej únii, čelí podozreniam z nejasných finančných prevodov, pričom ju mafia mohla zneužiť na pranie špinavých peňazí.

Vatikánsky štátny tajomník Tarcisio Bertone

- Má 77 rokov. Narodil sa v Turíne ako piate z ôsmich detí.

- V júni 1991 sa stal arcibiskupom vo Vercelli, čo je najstaršia diecéza v Piemonte. Za kardinála bol vymenovaný v roku 2003.

- Nový pápež Benedikt XVI. ho v júni 2006 vymenoval za štátneho tajomníka, čo je vo Vatikáne funkcia porovnateľná s premiérom.

- V rozhovore pre noviny Le Figaro v marci 2007 kritizoval médiá za to, že sa zameriavajú na postoje Vatikánu k sexuálnym témam a nevšímajú si dobročinnosť tisícok katolíckych organizácií vo svete.

- V januári 2009 pred cestou do Mexika, kde proti sebe bojujú drogové kartely, naznačil, že Vatikán by mal dôrazne postupovať proti dilerom drog - napríklad vylúčením z cirkvi.

- Nevôľu gejov a lesbičiek vyvolal v apríli 2010, keď vyhlásil, že v pozadí škandálov cirkevných predstaviteľov, ktorí zneužívali mladistvých, nie je celibát, ale homosexualita.

Miroslav Čaplovič, Pravda 30/05/2012

Bertone údajne nebol jediný

Na vynášani tajných dokumentov z Vatikánu sa okrem zatknutého pápežovho komorníka údajne podieľali aj niektorí z jeho kardinálov. Včera to napísali talianske médiá, podľa ktorých sú vysoko postavení duchovní „skutočnými mozgami“ Svätej stolice a bez ich podpory by k celej kauze nemohlo dôjsť. Jeden zdroj dokonca pripustil aj možnosť, že dokumenty hovoriace aj o korupcii zverejnili s podporou pápeža. Zatknutým je 46-ročný Paolo Gabriele. Kauza môže byť odrazom mocenského boja vo Vatikáne medzi krídlom šéfa vatikánskej diplomacie Tarcisia Bertoneho a duchovnými, ktorí považujú pápeža Benedikta XVI. za príliš „slabého“. Zverejnené dokumenty neobsahovali žiadne prekvapujúce informácie, vniesli však viac svetla do viacerých finančných problémov, s ktorými Vatikán bojuje.

PETER DODEK, Šport 29/05/2012

Cirkev: Nové financovanie?

Otázka financovania cirkví je opäť otvorená. Premiér o nej hovoril s predstaviteľmi katolíckych duchovných. S návrhom odľuky od štátu prišiel bývalý minister kultúry Daniel Krajcer.

Robert Fico, /Smer-SD/: „Hovorili sme aj o téme, ktorú rozvíril na konci volebného obdobia odchádzajúci minister kultúry pán Krajcer. Zdá sa, že jeho mediálne výstupy ani zďaleka nezodpovedajú realite, teda tomu, čo v skutočnosti sa dialo.“

Daniel Krajcer, bývalý minister kultúry a cestovného ruchu /SaS/: „Musím povedať, že mimo reality je pán Fico, ja som totiž o rokovaní s cirkvami vždy a korektne informoval za účasti najvyšších predstaviteľov, čiže k žiadnemu posunu informácií nemohlo dôjsť.“

Redaktorka: „Daniel Krajcer navrhoval, aby cirkev fungovala na základe darov od veriacich, podobne ako neziskovky. Židovská obec sa však obáva, aby nový návrh nebol pre ňu likvidačný. Katolíci aj evanjelici ale zmenu financovania neodmietajú.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita: „Otázka financovania cirkví je pre nás otázka dôležitá preto, lebo existuje v základnej zmluve medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou aj požiadavka uzavrieť samostatnú parciálnu zmluvu na túto tému.“

Redaktorka: „Odluku cirkví od štátu majú za sebou napríklad v Rakúsku alebo v Nemecku. Po nej však klesol počet veriacich, mnohí sa dali vyškrtnúť zo zoznamu, bratislavský arcibiskup sa toho neobáva.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita: „Keď cirkev má 2000-ročnú tradíciu, vzťah k cirkvi je vzťah duchovný, ktorý nie je prvotne postavený na financiách.“

Redaktorka: „O citlivej otázke financovania cirkví budú ešte jej predstavitelia s Robertom Ficom na Úrade vlády rokovať. Či teda dôjde k zmene financovania ešte toto volebné obdobie, je zatiaľ otázne.“

Simona Simanová
STV 1, 30/05/2012

Cirkevné sviatky u nás prevažujú

Aj v počte kresťanských sviatkov platí, že slovenská cirkev chce byť pápežskejšia ako pápež. Máme ich totiž viac ako väčšina európskych krajín, dokonca i v porovnaní so štátmi, ktoré sa hlásia k silným kresťanským tradíciám. Zatiaľ čo slovenský kalendár eviduje deväť cirkevných sviatkov, v Taliansku, Poľsku a Grécku je ich osem. Menej cirkevných sviatkov majú i v Maďarsku, vo Francúzsku, v Rumunsku alebo v Česku. Napriek tomu však cirkev zrušenie akéhokoľvek z týchto voľných dní odmieta. Ich počet je na európske pomery naozaj vysoký. Z 15 štátnych sviatkov, respektíve dní pracovného pokoja, sú až tri pätiny cirkevné. Sú to: 6. január (Zjavenie Pána/Traja králi), 6. apríl (Veľký piatok), 9. apríl (Veľkonočný pondelok), 5. júl (sv. Cyrila a Metoda), 15. september (Sedembolestná Panna Mária), 1. november (Sviatok všetkých svätých), 24. december (Štedrý deň), 25. december (1. sviatok vianočný) a 26. december (2. sviatok vianočný). V Poľsku, ktoré sa považuje za katolícku krajinu, majú dohromady 12 sviatkov, z toho osem cirkevných, rovnako je to aj v Grécku. V Taliansku, kde je tiež veľké zastúpenie veriacich, je z 12 sviatkov osem cirkevných. Okrem nich majú jeden navyše - Svätodušný pondelok - ešte v južnom Tirolsku, no ten má iba regionálnu platnosť. Osem cirkevných sviatkov je i v Rumunsku a Maďarsku, vo Francúzsku je takých sedem plus dva regionálne, v Českej republike majú kresťania päť sviatkov. O niečo ťažšie vychádza porovnanie s Nemeckom, kde síce poznajú až 14 cirkevných sviatkov, ale až šesť z nich sa obmedzuje len na niektoré spolkové krajiny. Jediným štátom Európskej únie, kde majú jednoznačne viac cirkevných sviatkov ako u nás, je tak Rakúsko. Tamojší kalendár uvádza celkovo 14 takýchto dní, štyri z nich sa však vzťahujú na jednotlivé spolkové krajiny, či už na Korutánsko, Štajersko, Tirolsko alebo Burgenland. V zahraničí sa pritom ako kresťanské sviatky uznávajú aj také, ktoré u nás nie sú voľnými dňami, ako napríklad Svätodušný pondelok (v Maďarsku alebo Rakúsku), Božie telo (v Poľsku, Rakúsku alebo v Nemecku),

Nanebovstúpenie Pána (v Rakúsku alebo v Nemecku), Nanebovzatie Panny Márie (v Španielsku, Grécku, Poľsku, Rakúsku či v Nemecku), Nepoškvrnené počatie Panny Márie (v Rakúsku), Zelený štvrtok alebo Sv. Jakub Apoštol (regionálne sviatky v Španielsku). S návrhom na zrušenie aspoň dvoch štátnych sviatkov či dní pracovného pokoja prišli zástupcovia zamestnávateľských zväzov, podľa ktorých by to pomohlo konsolidácii verejných financií. Premiér Robert Fico (Smer) sa následne pokúsil vyrokovať, aby sa zrušil jeden „občiansky“ a jeden cirkevný sviatok. To však zástupcovia Konferencie biskupov Slovenska odmietli. Podľa nich sú totiž kresťanské sviatky určené na duchovné hodnoty a rozjímanie. Odvolávajú sa na zmluvu s Vatikánom, v ktorej sa Slovensko zaviazalo, že bude rešpektovať nedele a cirkevné sviatky ako dni pracovného voľna. Sociologička Sylvia Porubánová je presvedčená, že cirkev nakoniec bude musieť ustúpiť. Podľa nej sa sviatky budú rušiť aj v ostatných štátoch EÚ. Výhrady cirkvi považuje za nekorrektné. Ľudia tieto dni totiž už dávno netravia tak, ako by kresťania mali. „Dobрым príkladom je 15. september, teda Sedembolestná Panna Mária. Veľmi pochybujem, že sa v tento deň oddávajú nejakému rozjímaniu. Skôr sa venujú všeobecnému relaxu výletom, športovaniu, ale aj nakupovaniu či práci v záhradke. A toto platí o väčšine ostatných cirkevných sviatkov. Asi len Vianoce sú ešte tým, čím by mali byť. Považovať ostatné dni za spirituálne sviatky nemá význam,“ zhodnotila. Podľa nej sa predstavitelia cirkvi rušeniu sviatkov bránia najmä preto, aby ukázali na svoj vplyv v spoločnosti. „Aj to argumentovanie Vatikánskou zmluvou je len také vycerenie zubov, poukazovanie na to, že tá oficiálna legislatíva je na ich strane. Nakoniec aj tak budú musieť prejavíť dobrú vôľu a ustúpiť,“ predpovedá Porubánová.

Kresťanských sviatkov máme na Slovensku viac ako väčšina krajín v Európe. Patrí medzi ne sviatok Sedembolestnej Panny Márie.

Radovan Krčmárik
Pravda 31/05/2012

Vatikán dal prílohu ženám

Lesklé ženské magazíny pre mnišky neprichádzali do úvahy. Noviny sídla katolíckej cirkvi chcú ponúknuť alternatívu. Vo štvrtok vyšla prvá príloha pre ženy v 150-ročnej histórii polooficiálnych vatikánskych novín L'Osservatore Romano. Štvorstranová farebná príloha má vychádzať vždy posledný štvrtok v mesiaci. Informoval o tom denník na svojej oficiálnej stránke. Šéfredaktor novín Giovanni Maria Vian podľa AFP povedal, že chcú prostredníctvom prílohy podporiť porozumenie „podceneného pokladu“

žien v cirkvi. Prílohu vymysleli dve ženy, historička a komentátorka novín Lucetta Scaraffiová a novinárka Giulia Galeottiová. Aj články budú písať ženy a denník sa chystá spolupracovať aj s nekatolíckymi autormi. Projekt vraj podporuje aj pápež. „Príloha ponúka informácie o podmienkach žien a nevyhýba sa témam, ako je plodenie, prístup ku kultúre a ženské práva,“ povedala podľa AFP Scaraffiová. Cieľovou skupinou môže byť 740-tisíc mnišok v katolíckej cirkvi.

(era), SME 01/06/2012

Zákulisie svätostánku

Jeruzalemská hrobka a kostol, kde podľa biblie pochovali Krista, sú počas dňa obľúbeným pietnym miestom veriacich z celého sveta. No keď sa brány zatvoria, kňazi sa začínajú modliť. Nezvyčajný pohľad do zákulisia svätostánku sa nenaskytne každý deň. Tentoraz ho kamerám umožnili, pretože v týchto dňoch vzdávajú hold tým, čo sa o miesto už stáročia starajú.

Markíza, 31/05/2012

Nešťátne školy sa boja o existenciu

Minister školstva Dušan Čaplovič rozsieva strach. O existenciu sa začali báť súkromné aj cirkevné stredné školy. Po novom by o počte žiakov v ich laviciach mali rozhodovať župy. Lenže samosprávne kraje sú zriaďovateľom väčšiny verejných stredných škôl a otázne je, či si žiakmi radšej nenaplnia svoje triedy.

Nové pravidlá, obmedzenia a limity. Šéf rezortu školstva každým ďalším návrhom vzbudzuje obavy. Župám sľúbil nový liek na nezamestnanosť absolventov v regióne. Mali by rozhodovať koľko tried s prvkami môžu školy otvoriť a platí to nielen pre všetky štátne, ale aj cirkevné a súkromné stredné školy. Počíta s tým novela zákona o odbornom vzdelávaní.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Máme s týmto potom zásadný problém. Pretože ak jeden zriaďovateľ má druhému zriaďovateľovi určiť čo môže a čo nemôže, tak tu nejde len o konkurenciu, ale môže ísť aj o likvidáciu.“

Zuzana Zimenová, analytička, Nové školstvo: „Je to konflikt záujmov. Každý zriaďovateľ by mal mať rovnaké podmienky pre rozvoj svojej školy a rovnaké pravidlá.“

Redaktorka: „Župy zriaďujú väčšiu stredných škôl a bojujú o každého žiaka. Čo ak využijú ponúknutú šancu a nechajú si viac detí pre seba. Nešťátne školy sú presvedčené, že sa tak stane.“

Počet žiakov v gymnáziách

verejných 67 431

súkromných 4 017

cirkevných 13 623

zdroj: Ústav informácií a prognóz

školstva

Saskia Repčíková, Asociácia súkromných škôl: „Predpokladáme, že to prinesie zánik niektorých škôl.“

Michal Kaliňák, hovorca ministerstva školstva: „Cítíme to ako veľkú zodpovednosť vyšších územných celkov za samotný model vzdelávania v kraji tak, aby celá sieť škôl bola optimálna.“

Redaktorka: „Nová kompetencia pre župy je podľa ministerstva iba pre dobro regiónov. Najlepšie vedú aké odbory a školy ich kraj potrebuje a situácii sa musia prispôbovať.“

Michal Kaliňák, hovorca ministerstva školstva: „My sme boli svedkami toho, že v momente, ak sa zriaďovateľ, vyšší územný celok rozhodol zatvoriť nejakú školu, tak v tom momente vznikala nová škola,

Fara ako škôlka

Škôlkari sa už nebudú tlačiť na fare, presťahujú ich do kultúrneho strediska. V Nižnej Šebastovej pri Prešove konečne našli vhodné priestory pre materskú školu. Triedy vytvoria v kultúrnej sále.“

Redaktor: „40 detí sa takto tlačí v stiesnených priestoroch na fare v prešovskej mestskej časti Nižná Šebatová. Potom, čo pôvodnú starú budovu škôlky zbúrali deti tu mali byť len dočasne, no štyri roky pre nich nedokázali nájsť vhodné priestory.“

Mária Buranovská, matka: „Všetko je stiesnené, aj tie wecka, aj tie priestory na spanie, či na stravovanie. Tak sa striedame v tejto triede. Čiže sa naje najprv jedna skupina, potom druhá skupina.“

Redaktor: „Hygienici už prižmurili obidve oči, učiteľky dve triedy v priebehu dňa prerábajú na jedáleň, či spálňu. Deti a netlačíte sa tuná v škôlke?“

Deti: „Nie.“

Redaktor: „No potešili sa, že sa konečne budú sťahovať do väčšej budovy. Na škôlku prerobia miestne kultúrne stredisko.“

Pavel Hagyar, primátor Prešova: „Mesto na to vyčlenilo 250 tisíc eur.“

Marin Lipka, mestský poslanec: „Je to budova, ktorá chátra. Je v dezolátnom stave.“

Redaktor: „Priečkami predelia aj túto, už nevyužívanú kultúrnu sálu.“

Andrea Burdová, Mestský úrad v Prešove: „V podstate je to denná miestnosť aj spanie v týchto priestoroch.“

Redaktor: „Škôlkari by sa mali z fary do tohto kultúrneho strediska presťahovať už po letných prázdninách. Martin Jedinák, TV Markíza, 30/05/2012

buď súkromná alebo cirkevná.“

Saskia Repčíková, Asociácia súkromných škôl: „Existencia škôl by sa mala riadiť predovšetkým potrebou rodičov a detí na vzdelávanie. Školy tu nie sú pre úradníkov, ani pre samosprávu.“

Redaktorka: „Samotné župy zatiaľ čakajú na konečnú podobu novely. Niektoré sa ešte nechcú vyjadrovať, iné otvorene hovoria, že by novú právomoc privítali.“

Peter Žatko, a Andrea Šprochová
TV Markíza, 30/05/2012